<u>בבית המשפט העליון</u>

בש"פ 2306/19

לפני:	כבוד השופטת ע' ברון
המבקש:	שריף אבו עואד
	נ ג ד
המשיבה:	מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 17.3.2019 (כב' השופטת ג' כנפי-שטייניץ, סגנית נשיא, ב-עמ"ת 33382-03-19)

בשם המבקש:	עו"ד אסף טל

<u>החלטה</u>

1. לפניי בקשה למתן רשות לערור לפי סעיף 53(א1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 17.3.2019 (סגנית הנשיא ג' כנפי-שטייניץ) ב-עמ"ת 33382-03-19. במסגרתה, התקבל ערר שהגישה המשיבה על החלטת בית משפט השלום בירושלים מיום 13.3.2019 (כב' השופט י' צימרמן, מ"ת 13382-02-19). בהחלטתו, בית המשפט המחוזי הורה לעצור את המבקש עד לתום ההליכים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו שני אישומים בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בבת זוג, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וכן שני אישומים בעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום, ביום 5.12.2017 המבקש הכה באגרופים את בת זוגו, ר', ואף איים עליה שיהרוג אותה, וזאת לאחר שסיפרה לו כי בגדה בו. כשבוע לאחר מכן, התפתח ויכוח בין המבקש לבין ר', לאחר שהאחרונה סירבה לקיים עימו יחסי מין. בעקבותיו, המבקש טען בפני ר' כי היא בוגדת בו ולאחר מכן היכה אותה בפניה

ובצלעותיה והטיח את ראשה בקיר. לבסוף, הוקלטה שיחת טלפון מיום 13.12.2018 שנערכה בין המבקש לבין ר' שבמהלכה אמר לה כי "אם אני אתפוס אותך, יהיה לך רע מאוד, בית חולים תגיעי".

ביום 6.2.2019 הוגש כתב אישום נגד המבקש בגין אירועים אלו ובד בבד הוגשה בקשה למעצרו עד תום ההליכים נגדו.

3. בדיון שהתקיים לפני בית משפט השלום, נקבע כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירות, אך כי קיים בהן כרסום מסויים לנוכח העובדה כי ר' לא הגישה תלונה נגד המבקש וכי מרבית הודעותיה במשטרה נמחקו בשל חיסיון שהוטל עליהן. לעניין עילת המעצר, נקבע כי קיימת חזקת מסוכנות סטטוטורית. עם זאת, נקבע כי ישנה חלופת מעצר בעניינו של המבקש, שבכוחה לאיין מסוכנות זאת. בהחלטה מיום 11.2.2019 נקבע כי המבקש ישוחרר למעצר בית מלא בבית אמו שבחיפה, תחת פיקוחם לסירוגין של שלושה מבני משפחתו ושל חברו שיחתמו על ערבות צד ג' וכן כי המבקש יחתום על ערבות עצמית ויפקיד סך של 8,000 ש"ח (להלן: ההחלטה הראשונה). לבקשת המשיבה, ביצוע ההחלטה הראשונה עוכב עד ליום 13.2.2019.

ביום 12.2.2019 הגישה המשיבה ערר לבית המשפט המחוזי על ההחלטה הראשונה. ביום 17.2.2019 החליט בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ח' מרים לומפ) לקבל את ערר המשיבה, במובן זה שהדיון יוחזר לבית משפט השלום שיבחן את האפשרות שלפיה ייעצר המבקש בפיקוח אלקטרוני, תוך קבלת תסקיר של שירות המבחן בנושא, ובתוך כך הורה בית המשפט כי המבקש יישאר במעצר עד למתן החלטה אחרת בעניינו (להלן: ההחלטה השנייה). בבסיס ההחלטה עמד הטעם שלפיו הראיות לכאורה בנוגע לאחד מאישומי תקיפת בת הזוג וכן בנוגע לשני אישומי האיומים הן "בעוצמה משמעותית" וכי לא קיים כרסום של ממש בעניינן, אלא רק לעניין התקיפה הנוספת של ר'. בהמשך לכך קבע בית המשפט המחוזי כי אין די בחלופת המעצר שהוצגה ואושרה על ידי בית משפט השלום, וזאת בהינתן חומרת האירועים והמסוכנות העולה מהם.

4. ביום 3.3.2019 הוגש לבית משפט השלום תסקיר מאת שירות המבחן (להלן: התסקיר). בתסקיר נקבע ששחרורו של המבקש לחלופת המעצר המוצעת איננה מומלצת, שעה שבני משפחתו של המבקש חשים הערצה והערכה כלפיו; תלויים בו כלכלית; ומתקשים לזהות את הסיכון הגבוה הנשקף ממנו תוך שהם נוטים להשליך את האחריות לאשר אירע על ר'. טעמים אלו אף עמדו בבסיס העמדה שהביע שירות המבחן שלפיה גם מעצר בפיקוח אלקטרוני לא יוכל לספק מענה לצורך בהפחתת הסיכון הנשקף מן המבקש

כלפי ר', שנקבע לגביה כי הינה "צעירה הנמצאת בסיכון גבוה, נעדרת גורמי תמיכה והגנה [...]". לפיכך, שירות המבחן המליץ כי המבקש ייעצר עד תום ההליכים. במקביל להגשת התסקיר, היחידה לפיקוח אלקטרוני שבשרות בתי הסוהר הגישה חוות דעת טכנית חיובית באשר להיתכנותו של פיקוח אלקטרוני במקום המוצע.

ביום 13.3.2019 נערך דיון חוזר בבית משפט השלום בסוגיית המעצר עד תום ההליכים. בית המשפט ציין כי הוא ער למסוכנות הנשקפת מן המבקש, אך סבר עם זאת כי מעצר בפיקוח אלקטרוני ובתנאים מגבילים יש בו כדי להבטיח שהמבקש לא ייצא ממקום מעצרו ולא יסכן את שלומה ובטחונה של בת זוגו. זאת, לנוכח עצם הפיקוח האלקטרוני שאליו יוצמד פיקוח אנושי בכל עת; וכאשר תתווסף לכך הפקדה כספית בסך גבוה יותר משנקבע בעבר. סופו של דבר, הורה בית משפט השלום על מעצרו של המבקש בבית אמו שבחיפה תחת פיקוחם המלא ולסירוגין של שלושת בני משפחתו. לבקשת המשיבה, ביצוע ההחלטה עוכב עד ליום 14.3.2019.

המשיבה הגישה ערר על החלטת בית משפט השלום לבית המשפט המחוזי. ביום 17.3.2019 קיבל בית המשפט המחוזי את הערר. נקבע כי חרף ההלכה הפסוקה, בית משפט השלום לא פירט בהחלטתו מיום 13.3.2019 "נימוקים בעלי משקל המצדיקים סטיה מהערכות והמלצות שירות המבחן". בית המשפט המחוזי קבע כי בעת שבטחונה של ר' עומד על הכף, לא היה מקום לסטות מהתרשמות שירות המבחן ומהמלצתו השלילית. לפיכך, הוחלט כי המבקש יוותר במעצר עד לתום ההליכים נגדו.

החלטה זו מיום 17.3.2019 היא שעומדת במוקד בקשת רשות הערר שלפניי.

טענות המבקש

5. המבקש טוען כי בעניינו חלות אמות מידה מקילות וגמישות למתן רשות לערור ב"גלגול שלישי", שכן עסקינן בהליך פלילי. נוסף על כך, נטען בבקשתו כי מתקיימות נסיבות פרטניות ייחודיות המצדיקות מתן רשות לערור, שכן ההחלטה נושא הבקשה פוגעת פגיעה מוחשית ובלתי מוצדקת במבקש, ומבכרת את בטחונה של ר' על פני זכותו של המבקש לחירות. המבקש מדגיש כי עברו הפלילי "מצומצם" לשיטתו, וכן כי בני משפחתו פיקחו עליו במסגרת הליך פלילי אחר שמתנהל בעניינו (ת"פ 58687-06-15) ומכאן שבכוחם לאיין את המסוכנות המיוחסת לו.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשת מתן הרשות לערור על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות, אף ללא צורך להידרש לתגובת המשיבה או בקיום דיון בערר לגופו. אינני סבורה כי נסיבות המקרה מצדיקות את התערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי", כפי שיבואר.

הלכה ידועה היא כי בבקשות מן הסוג של "גלגול שלישי" נוהגת אמת מידה מצמצמת כפי שהותוותה בר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); וזו נוהגת גם כאשר עסקינן בהליך פלילי (ראו: רע"פ 8963/04 יחיא נ' מדינת ישראל (3.3.2015)). רשות לערור תינתן אפוא רק במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינם הצר של הצדדים להליך, או במקרים שבהם מתקיימות נסיבות פרטניות ייחודיות המצדיקות זאת, כגון פגיעה לא מידתית בזכויות הנאשם או אי מתן משקל ראוי לשלום הציבור ולבטחונו (ראו למשל: בש"פ 6410/17 סקרה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (30.8.2017); בש"פ 5851/17 אסמו נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (19.7.2017); בש"פ 1677/17 אבו עצא נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (13.3.2017)).

7. לגופם של דברים, לא מצאתי כי הבקשה מגלה נימוק שבגינו יש להיעתר לה ב"גלגול שלישי". המבקש אינו מצביע על שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית המתעוררת בעניינו או על נסיבות חריגות המצדיקות מתן רשות לערור, ודי בכך על מנת לדחות את בקשתו. מעבר לכך, אין יסוד לומר כי החלטת בית המשפט המחוזי אינה סבירה או שהיא פוגעת באופן לא מידתי בזכויות המבקש, ואפרט.

מי שמשפטו מתנהל וטרם הוכרע, עומדת לו חזקת החפות; וברי כי בכליאתו מאחורי סורג ובריח כל עוד לא הוכחה אשמתו יש כדי לפגוע פגיעה קשה בחירותו. על כן, שומה על בית המשפט לבחון אפשרות של חלופת מעצר שפגיעתה בחירותו של הנאשם פחותה, ככל שבכוחה להשיג את מטרת המעצר, וזאת כמצוות סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים. בענייננו, לא יכול להיות חולק כי קמה עילה למעצרו של המבקש מחמת מסוכנות, ובתסקיר נקבע שאין בשחרור המבקש לחלופת מעצר, אף לא למעצר בפיקוח אלקטרוני, כדי ליתן מענה למסוכנות זו. כך לנוכח "דינמיקה הרסנית" שנוצרה בין המבקש ל-ר', כלשון התסקיר; כך לנוכח התרשמות שירות המבחן מן המבקש והקושי ליתן בו אמון; וכך משום הערכתו של שירות המבחן כי בני משפחתו של המבקש אינם מתאימים לשמש כמפקחים עליו, בלא להטיל דופי במפקחים המוצעים כשלעצמם.

כאמור לעיל, בית משפט השלום, בהחלטתו מיום 13.3.2019, בחן את התסקיר וסבר כי יש לסטות מהערכות שירות המבחן ומן ההמלצה השלילית, שלפיה ייעצר המבקש עד לתום ההליכים. אמנם המלצתו של שירות המבחן אינה כובלת את שיקול דעתו של בית המשפט, אך בדין קבע בית המשפט המחוזי בהחלטתו מיום 17.3.2019 כי לשם סטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן נדרשים טעמים טובים וכבדי משקל (בש"פ 3322/18 מדינת ישראל נ' אסמאעיל, פסקה 7 (29.4.2018); בש"פ 1751/17 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 8 (7.3.2010)). טעמים כאלה נעדרים מהחלטתו של בית משפט השלום בעניינו של המבקש, מה גם שציין כי צדקה המשיבה בטענתה לפניו שלפיה בנסיבות העניין יש ליתן את "מלוא המשקל המהותי" לתסקיר שנערך בעניינו של המבקש.

סוף דבר

8. סופו של דבר, אינני סבורה כי נפל פגם באופן שבו הפעיל בית המשפט המחוזי את שיקול דעתו, ואין זה המקרה החריג המצדיק מתן רשות לערור ב"גלגול שלישי". התוצאה היא אפוא שהבקשה נדחית.

ניתנה היום, ב' בניסן התשע"ט (7.4.2019).

ש ו פ ט ת